

Okruhy otázek k závěrečné zkoušce

Závěrečná zkouška se skládá ze dvou částí. Test vědění má prověřit především znalost historického kontextu, uměleckohistorických termínů a významných uměleckých osobností a jejich tvorby, test vidění je zaměřen na praktickou znalost obrazového materiálu a schopnost jeho výkladu.

Test vědění – pojmy, osobnosti, historický kontext

Otázky v první části testu jsou zaměřeny na výklad důležitých teoretických pojmů a obecných faktů z dějin umění, resp. znalost historického a společenského kontextu umění mezi léty 1750-1890

- počátky umělecké kritiky
- estetika sentimentu
- neoklasicismus
- ideál kosmopolitní kultury, grand tour
- vizuální kultura období Francouzské revoluce
- ideál veřejného umění, salony a akademie
- počátky historismu a nacionalismu
- romantismus
- kult veřejných pomníků v 19. století (historické a alegorické pomníky)
- realismus a sociální témata v umění kolem poloviny 19. století
- hledání alternativ: avantgarda a modernismus v 2. pol. 19. stol.

Další část testu se týká uměleckých osobností a jejich tvorby (významná díla, stylová charakteristika, typické náměty, obecný význam a přínos pro dějiny umění)

- Jean-Baptiste-Simeon Chardin
- Jean-Baptiste Greuze
- Jacques-Louis David
- Antonio Canova
- Bertel Thorvaldsen
- Anton Raphael Mengs
- Caspar David Friedrich
- Philip Otto Runge
- David d'Angers
- François Rude
- Johann Heinrich Füssli
- William Blake
- John Martin
- Joseph Mallord William Turner
- Honoré Daumier
- Gustave Courbet
- Édouard Manet
- Jules Dalou
- Auguste Rodin
- Edgar Degas
- Auguste Renoir
- George-Pierre Seurat
- Henri de Toulouse-Lautrec

Test vidění – obrazy a jejich výklad

Druhá, praktická část testu je zaměřena na prověření znalosti konkrétního obrazového materiálu (“poznávačka”). V této části se objeví díla výše uvedených umělců – ovšem pozor, v testu se mohou objevit i jejich další významná díla, tedy nejen ta, jimiž jsme se zabývali v přednáškách Otázky budou směřovat k určení autorství děl, jejich námětu a alespoň přibližnému časovému zařazení (na čtvrtstoletí).

Po této poznávací části testu bude následovat poslední úkol – praktická aplikace získaných znalostí na jednom konkrétním příkladě. Vaším úkolem bude pokusit se o vlastní interpretaci či výklad jednoho významného díla dle mého výběru. Smyslem této části je procvičit si schopnost uvažovat v souvislostech – i bez znalosti konkrétních informací o konkrétním obraze byste jej měli být schopni vyložit na základě vašich vědomostí o autorovi, jeho tvorbě, dobové vizuální kultuře atd. Viz též následující praktické rady.

Literatura, internetové zdroje, praktické rady

Test vědění v zásadě tematicky i rozsahem otázek vychází z přednášek. Upozorňuji však, že zvláště v části věnované umělcům nelze tyto znalosti vždy aplikovat zcela mechanicky, protože otázky se budou týkat i obecně stylové, žánrové či tematické charakteristiky jejich tvorby, která nebyla v řadě případů v přednáškách primárním předmětem našeho zájmu. Doporučuji proto rozšířit si vědomosti i vlastním studiem některé z přehledových publikací, příruček či slovníků umělců. Z nich upozorňuji zejména na:

- Fritz Novotny, *Painting and Sculpture in Europe 1780-1880*, New Haven 1995 (dostupné v Gettyho knihovně)
- slovník umělců a pojmů *Oxford Art Online* – <http://www.oxfordartonline.com> (plný přístup pouze z univerzitní sítě, resp. skrze vzdálený přístup – viz podrobněji na http://ezdroje.muni.cz/vzdaleny_pristup/vzdaleny_pristup.php)

Test vidění, jak již bylo zmíněno, vychází svým rozsahem z výše uvedeného přehledu umělců. Avšak pozor – mohou se v něm tedy objevit i jejich díla, o nichž v přednáškách nebyla řeč. K přípravě na tuto část proto doporučuji především následující internetové zdroje, kde naleznete jeden reprodukce důležitých děl, ale rovněž základní informace o nich (vyhledávání dle autorství; k dispozici též krátká výkladová hesla).

- *Web Gallery of Art* – <http://www.wga.hu/> (pouze cca do roku 1850)
- *Oxford Art Online* – <http://www.oxfordartonline.com>

Nemusíte samozřejmě číst a učit se informace ke každému studovanému obrazu. Pozornost věnujte především studiu samotných reprodukcí a své poznatky doplňujte a korigujte podrobnějším studiem několika vybraných děl daného autora. Zamýšlejte se přitom především nad tím, co je pro daného autora typické, jakými náměty se zabýval, v čem spočívá jeho přínos a význam jeho díla.

Při studiu reprodukcí si rovněž zkuste sami si prověřit své schopnosti výkladu jednoho konkrétního díla – interpretaci bude věnována poslední část testu. Na tuto část se pochopitelně nelze naučit, ale lze si ujasnit a procvičit základní postupy a dovednosti, které jsou základním předpokladem úspěšné interpretace. Je to především 1) schopnost pozorně se dívat a pochopit strukturu obrazu; 2) určení obsahu díla, případně obrazového žánru, pochopení jeho konvencí a pravidel; 3) schopnost vyložit viděné na základě nabytých znalostí o daném umělci, charakteru jeho tvorby, historickém kontextu, a též na základě adekvátního srovnání s jinými díly – žádný obraz není zcela izolovaný od výtvarných tradic i obecné vizuální kultury dané doby.